

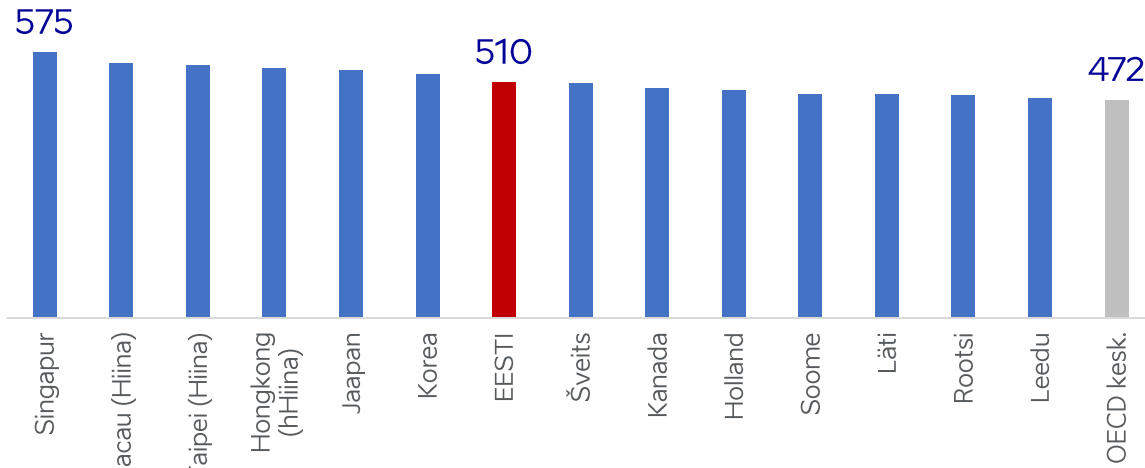
PISA

PISA 2022

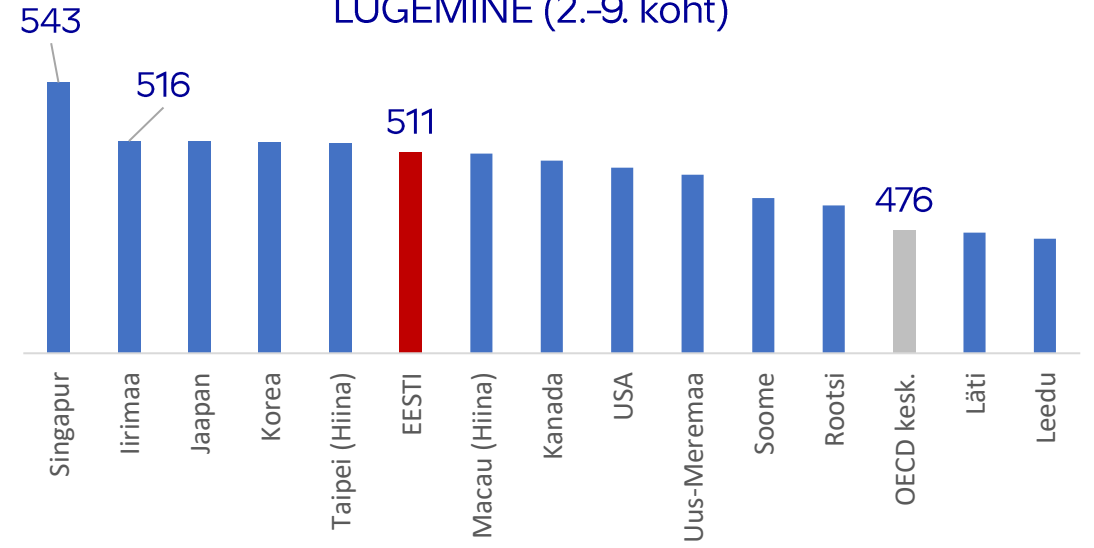
Maie Kitsing

haridusjuhtimise ja õpetajapoliitika valdkonna nõunik, HTM

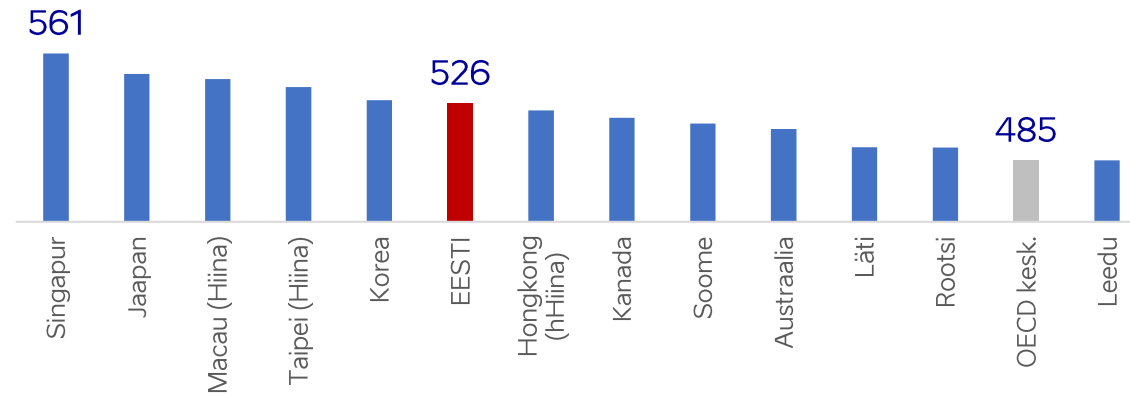
MATEMAATIKA (7.-8. koht)

LUGEMINE (2.-9. koht)

LOODUSTEADUSED (4.-8. koht)

*tabelis on kajastatud Maailma TOPP 10, meie lähinaabrid ja OECD keskmine.

PISA 2022: müüdi varju pool

Tulemused

Langus kõigis
valdkondades,
eriti
matemaatikas

Loodusained –
negatiivne trend

Sots. taust

Mõju peaaegu
kahekordistus

Täheledatav
negatiivne trend

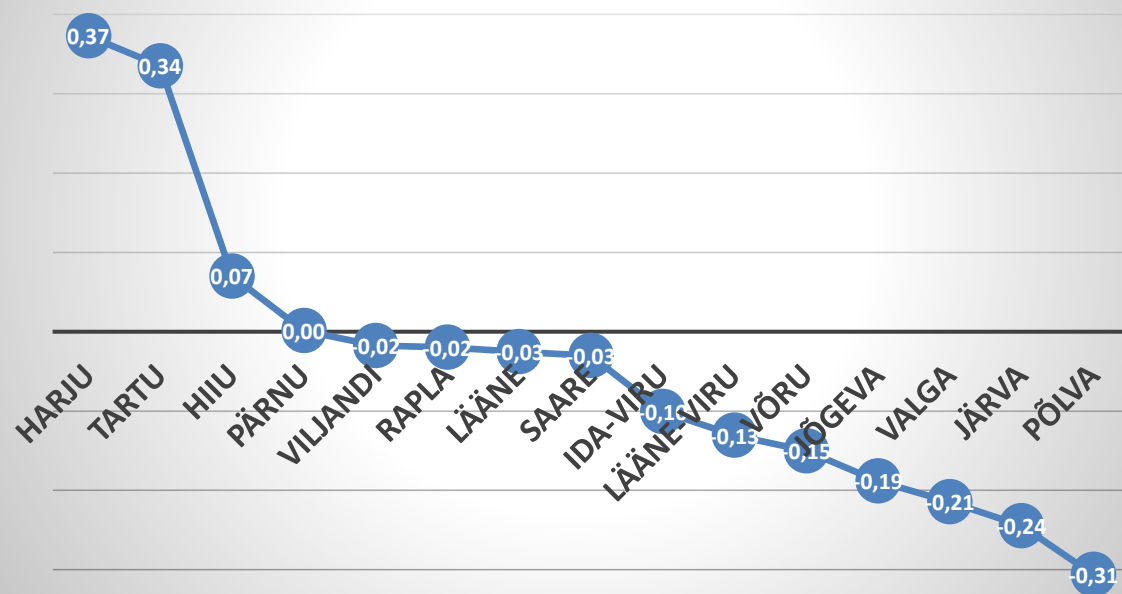
Mikrokliima

Mitmed näitajad
OECD riikide
keskmisest
madalamad

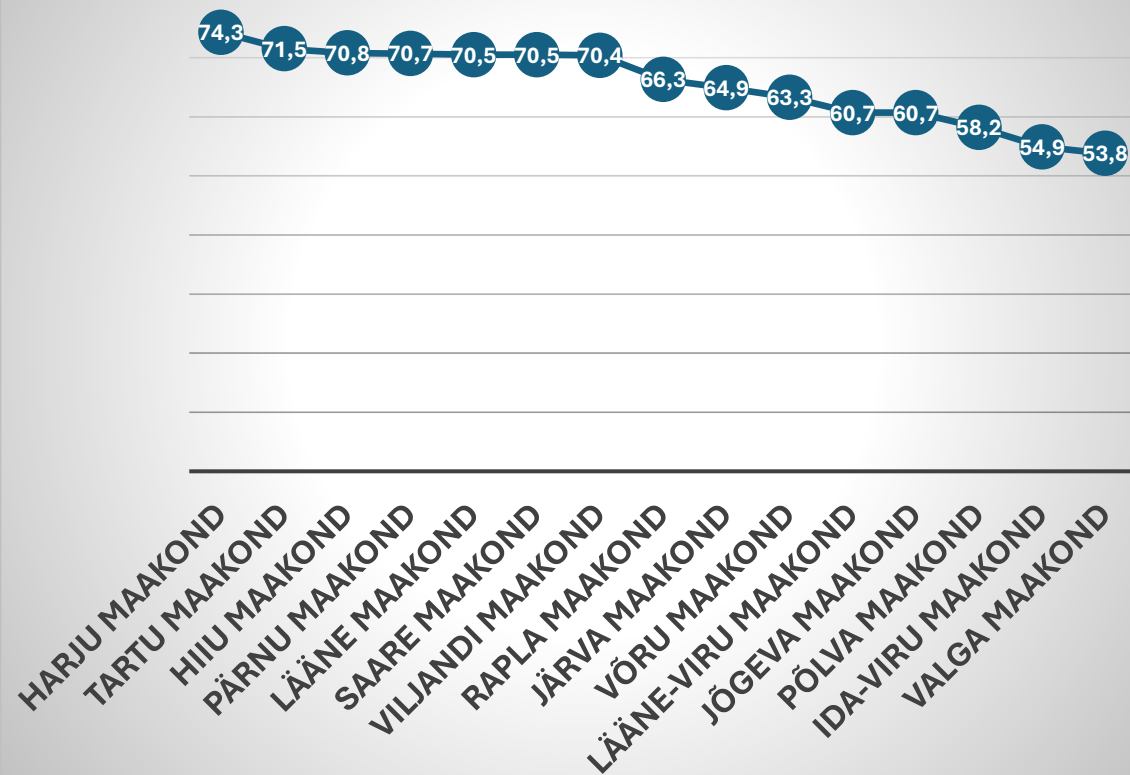
Enamike
näitajate osas
negatiivne trend

Koolide taust peegeldab piirkonna tausta piirkonnas

Maakonna koolide keskmine sotsiaalmajanduslik taust indeks

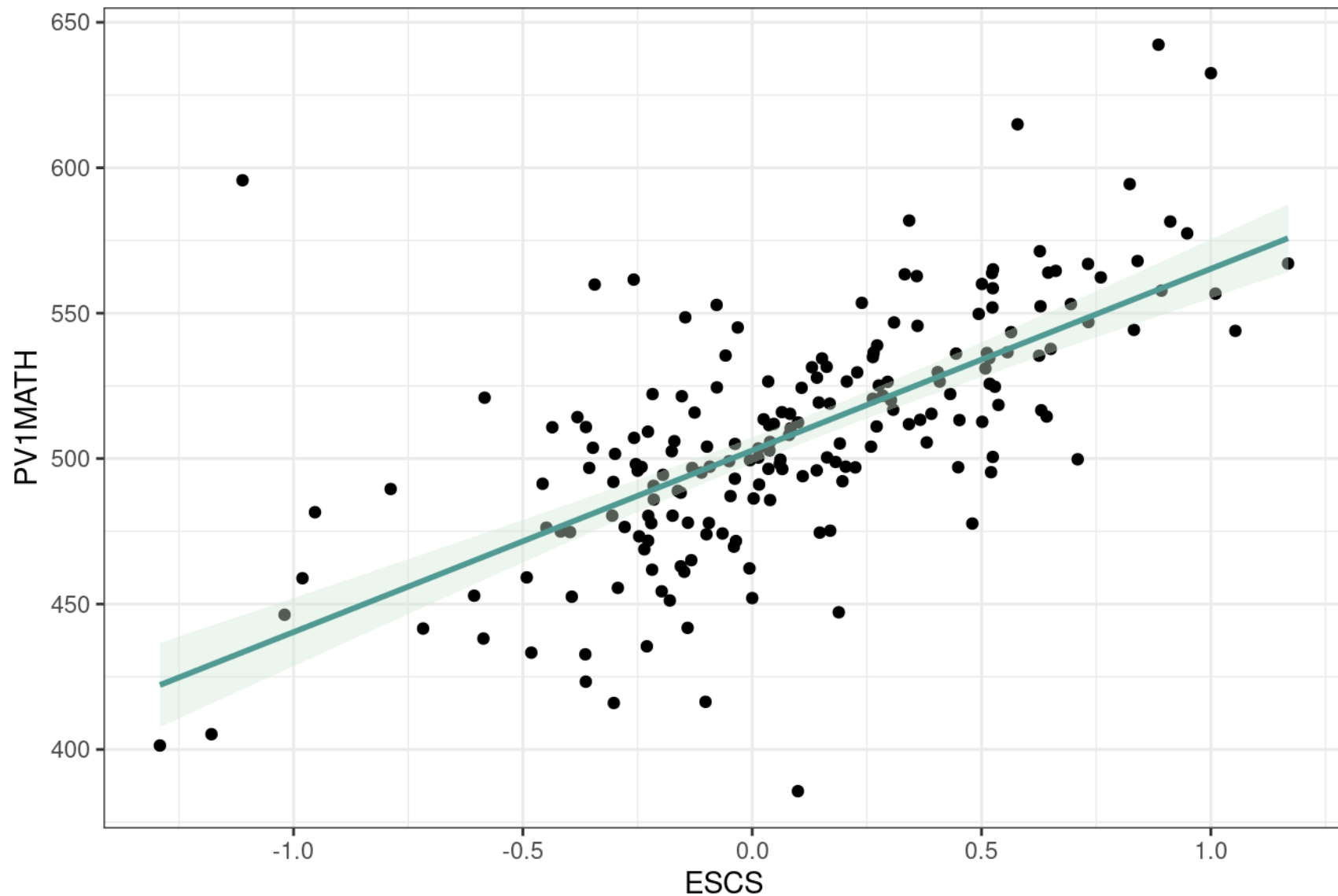

Tööhõive osakaal 2022

**Õpilase/kooli
sotsiaal-
majanduslik
taust on erinev,
ometi saab
sama taustaga
ka erinevaid
tulemusi**

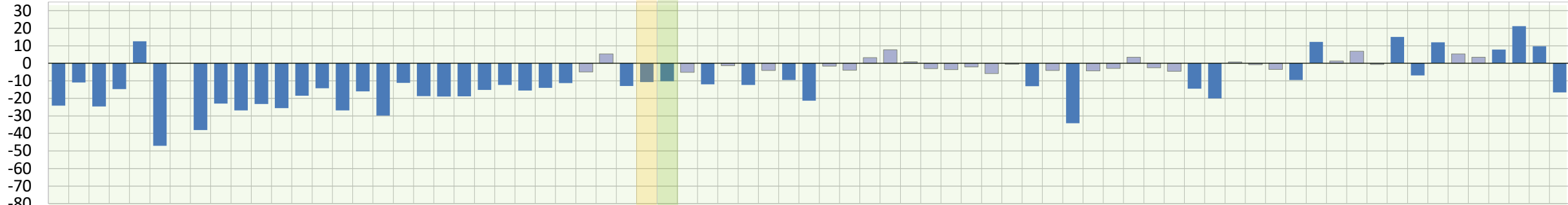
Koolide keskmine matemaatikatumemus ja ESCS

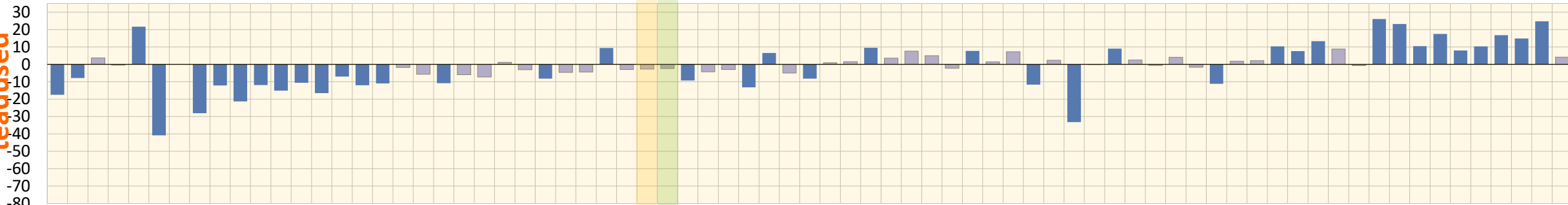
Eesti õpilaste nagu enamik teistegi riikide õpilaste teadmised ja oskused langesid 2022. aastal võrreldes 2018. aastaga

■ Keskmiste punktide vahe

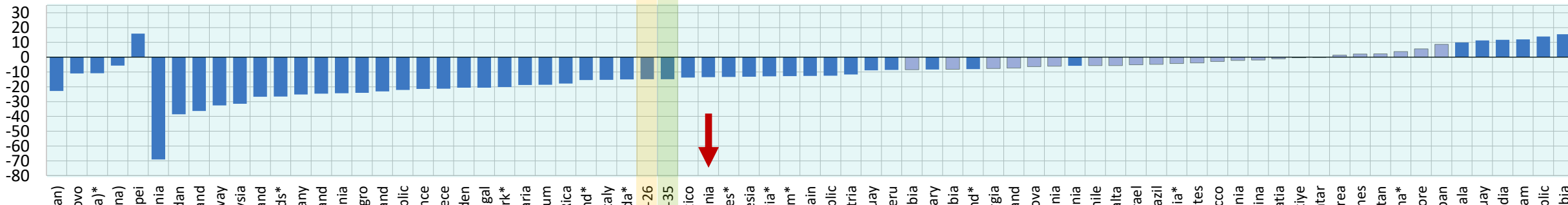
Lugemine

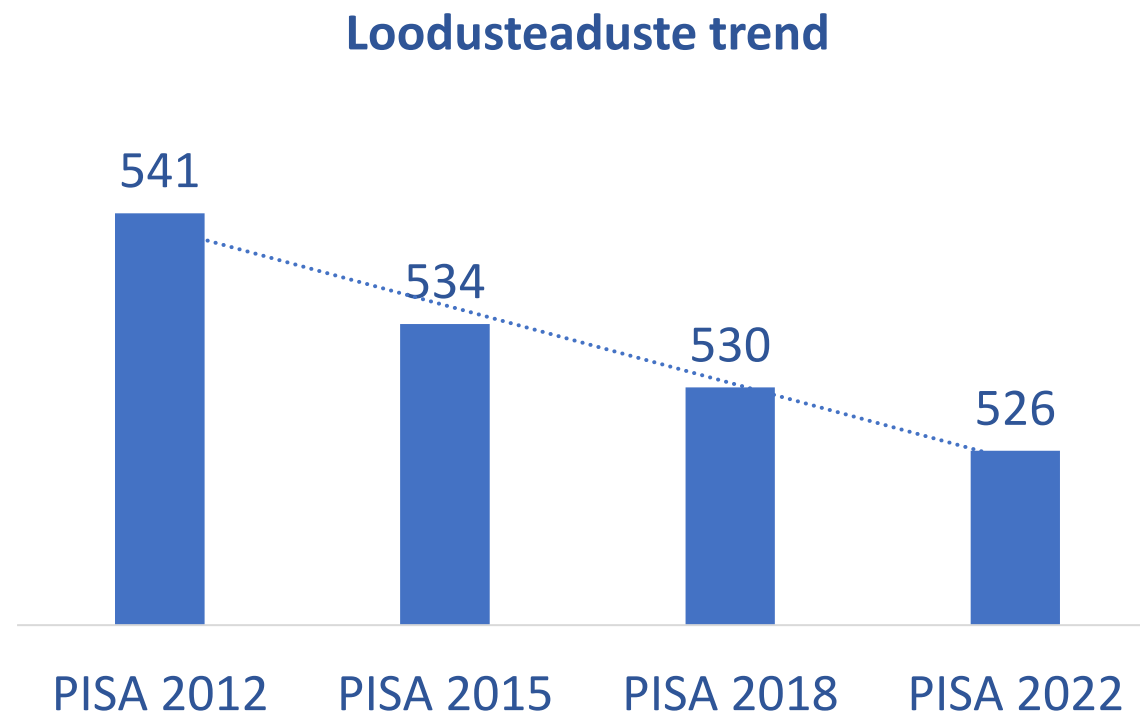
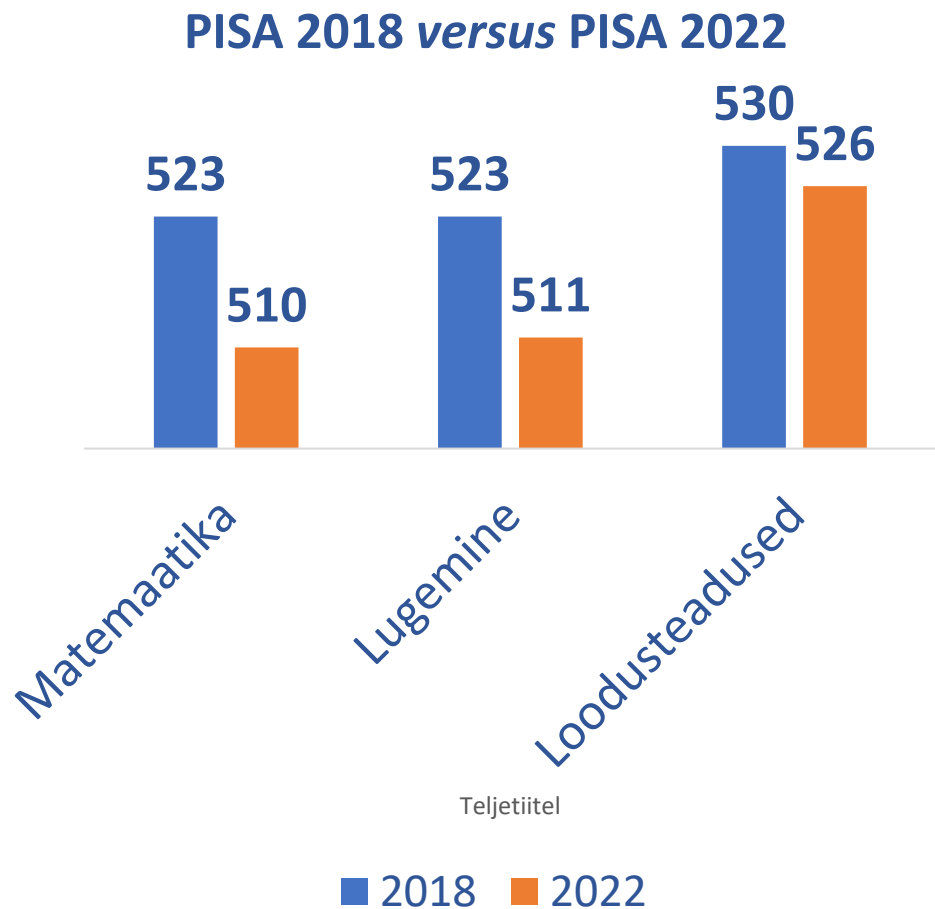
Loodus-
teadused

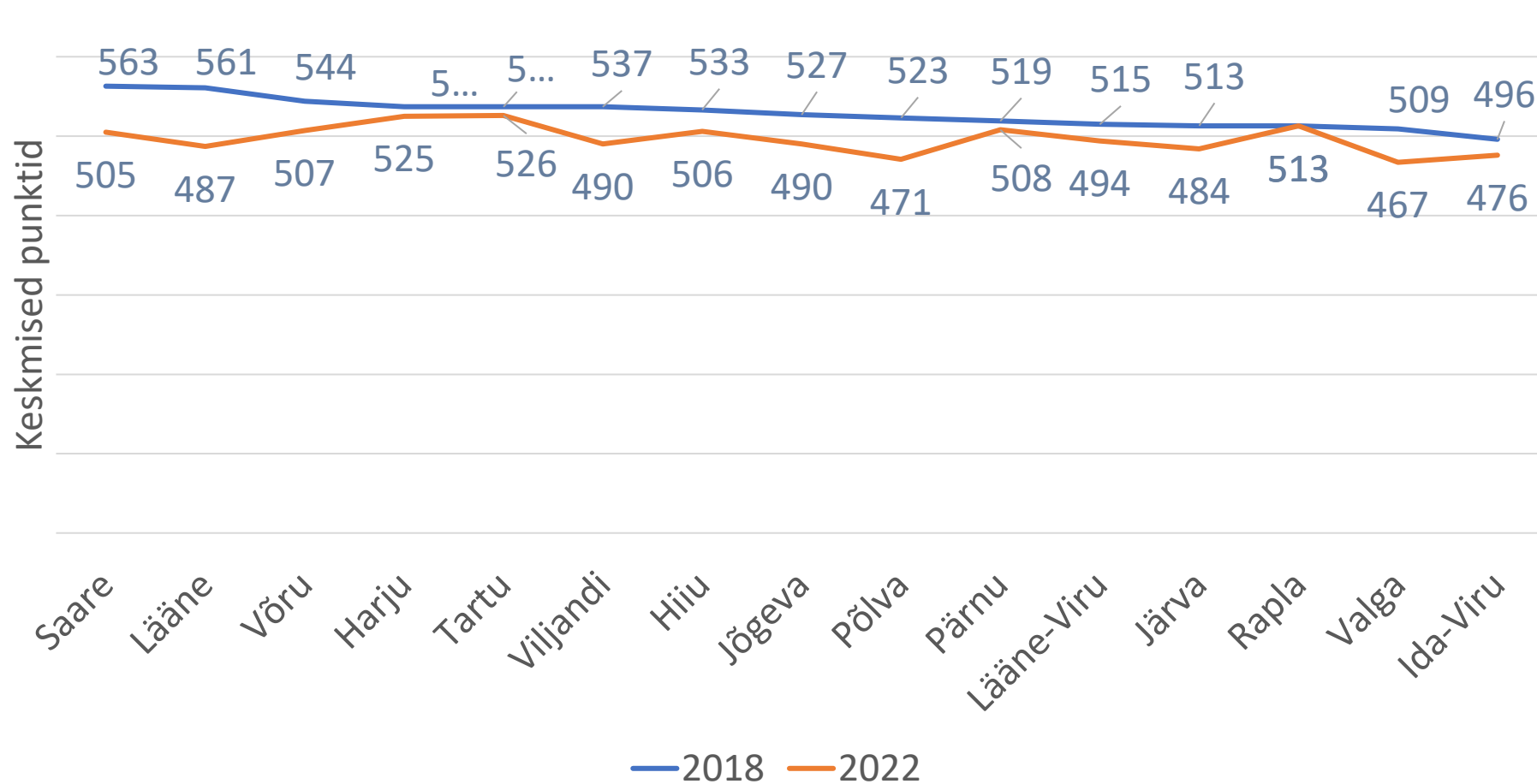
Matemaatika

Loodusteadustes negatiivne trend

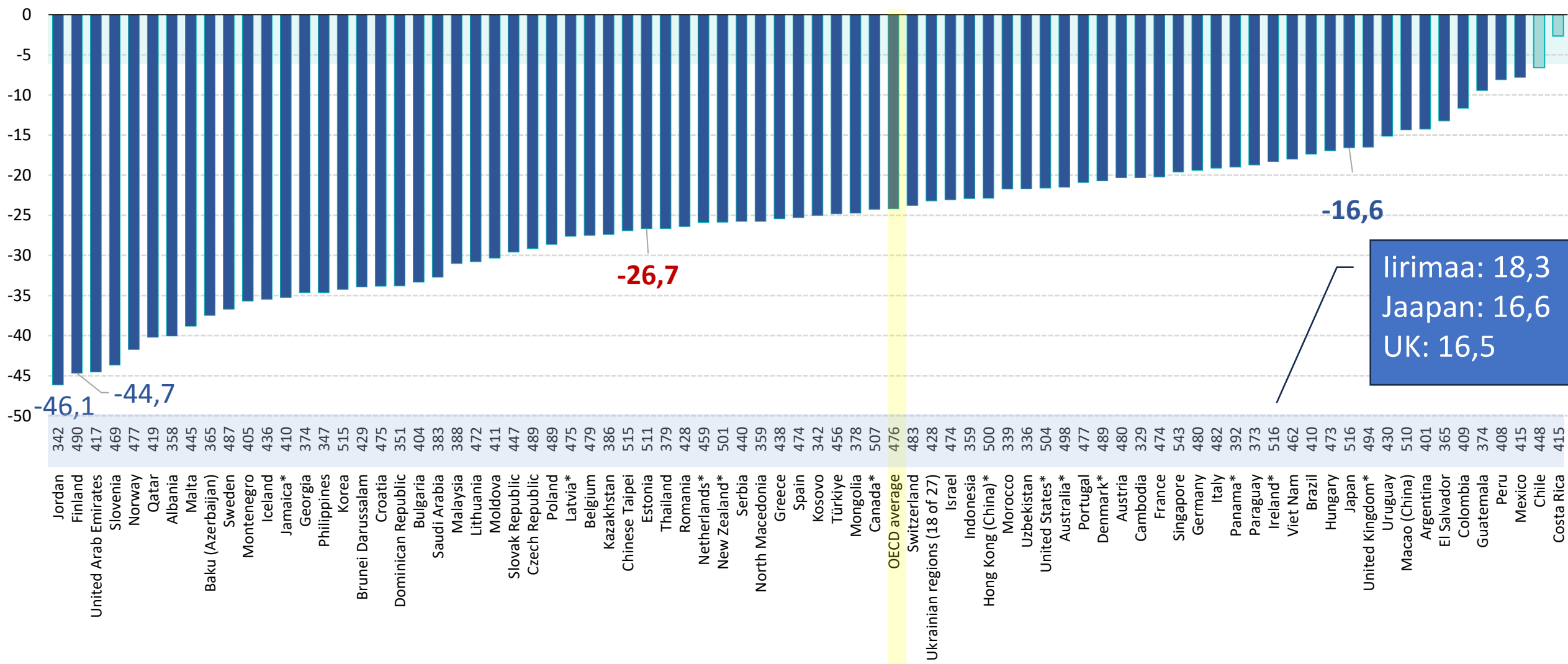
PISA 2018 vs 2022: Lugemine

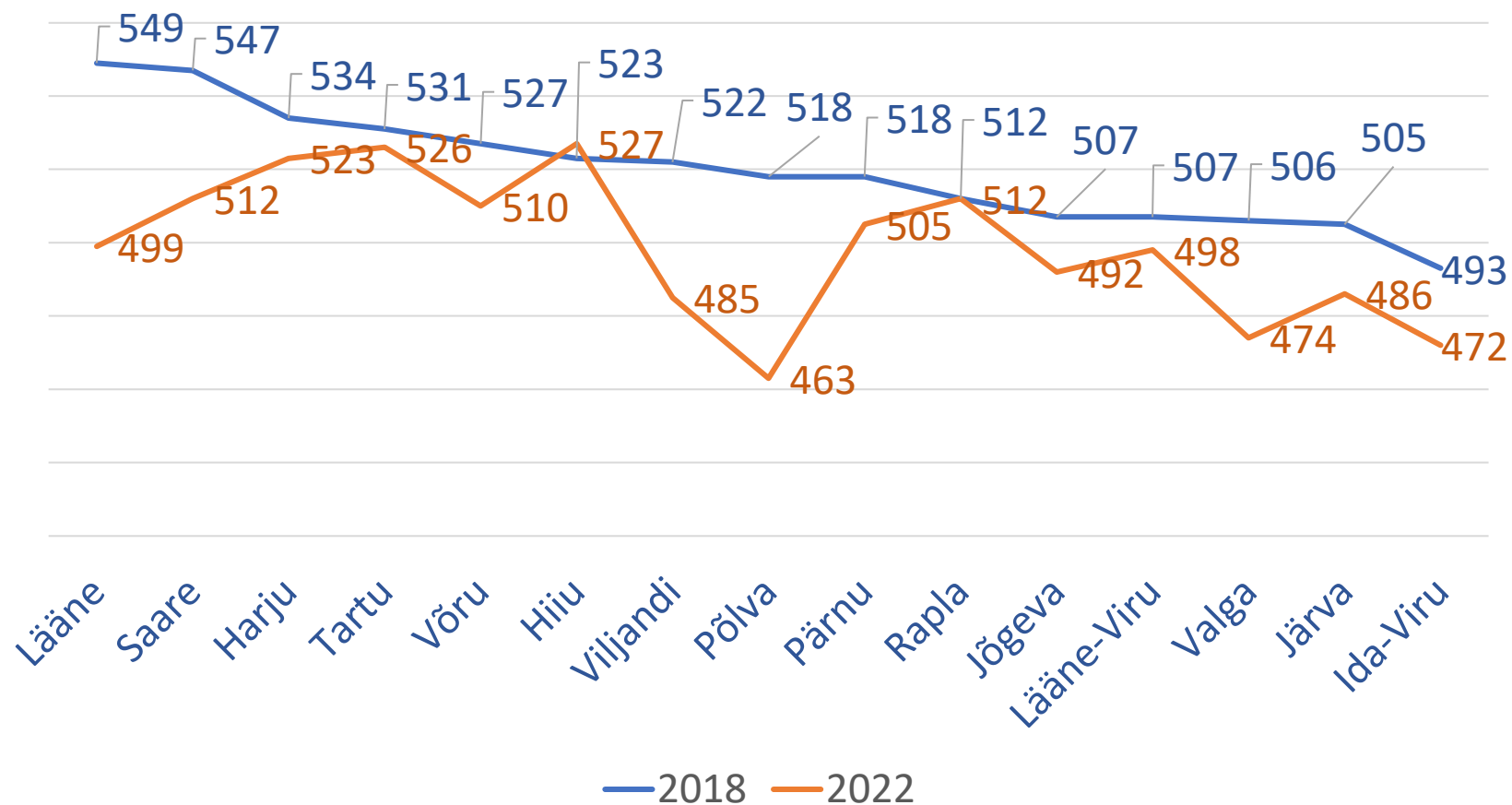
- Langus:**
- Lääne 74
  - Saare 58
  - Põlva 52
  - Viljandi 47
  - Valga 42
  - Võru 37
  - Jõgeva 37

Eesti tuldrukute ja poiste lugemistulemuse vahe on vdhenenud 26,7 punktile, kuid seda eelkõige tuldrukute arvelt

PISA 2018 vs 2022: Matemaatika

Langus:

Põlva 22

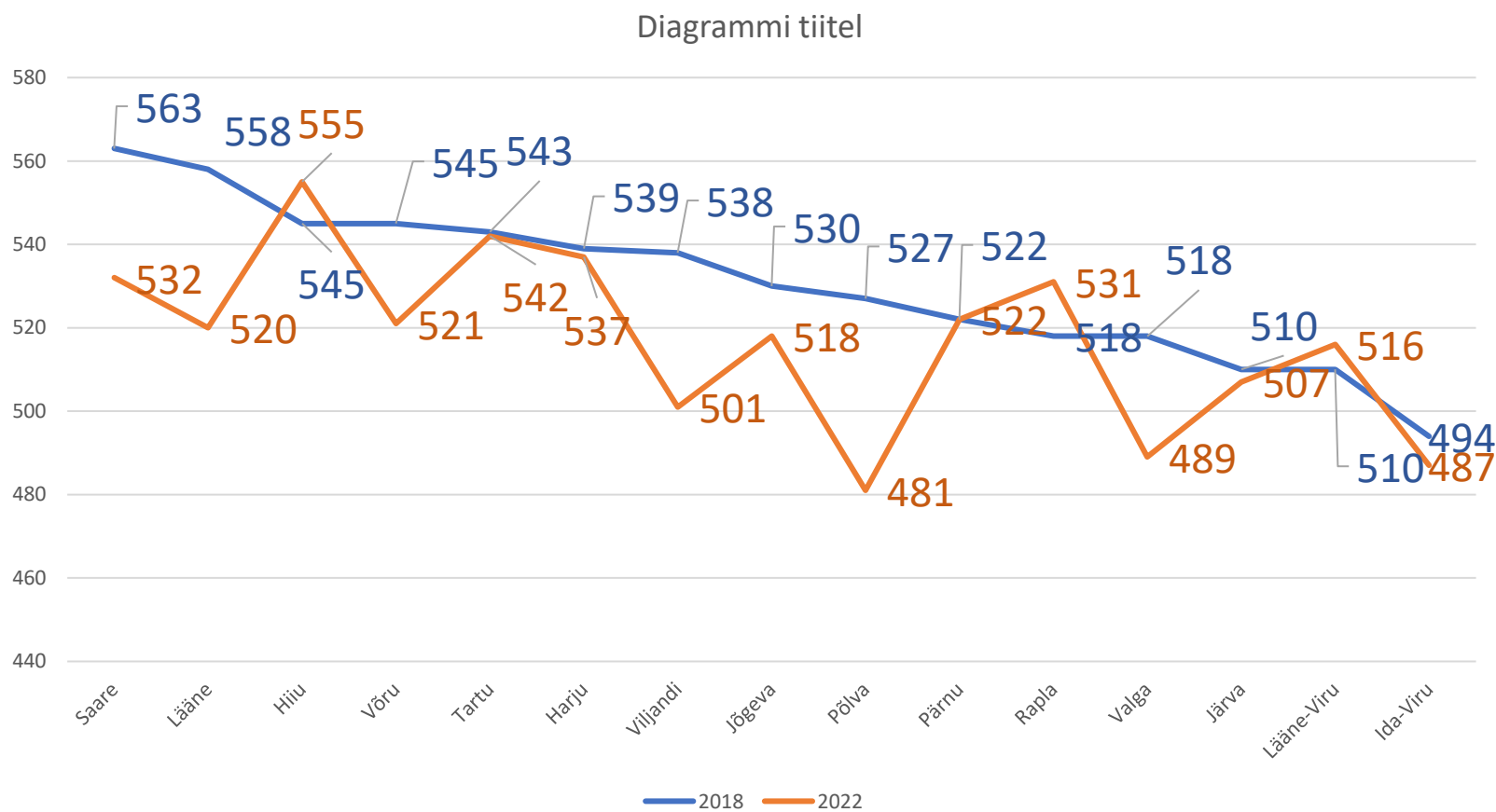
Lääne 50

Viljandi 37

Saare 35

Valga 32

PISA 2022: Loodusteaduslik kirjaoskus

Langus:
Põlva 46
Lääne 38
Viljandi 37
Saare 31
Valga 29
Võru 24

Enamik meie õpilasi saavutavad eluks vajalikud elementaarsed teadmised ja oskused, kuid arenenud riikide tase on paljudele kättesaamatu

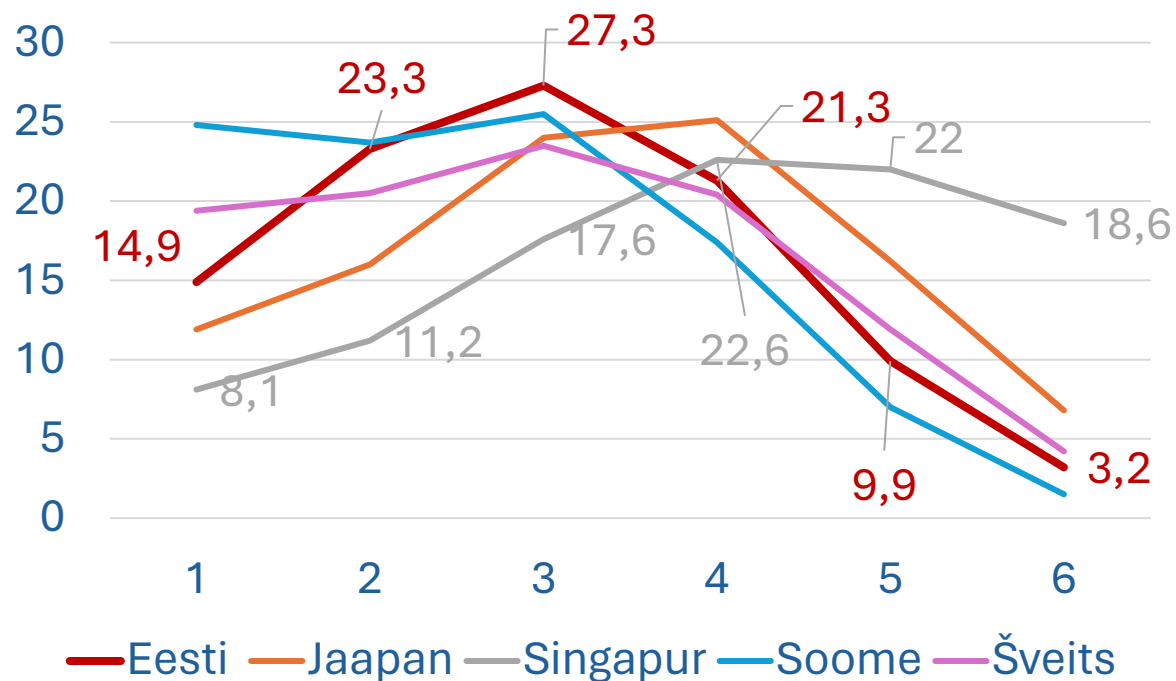

Eesti õpilastest omandasid vähemalt baastasemele vastavad teadmised ja oskused:

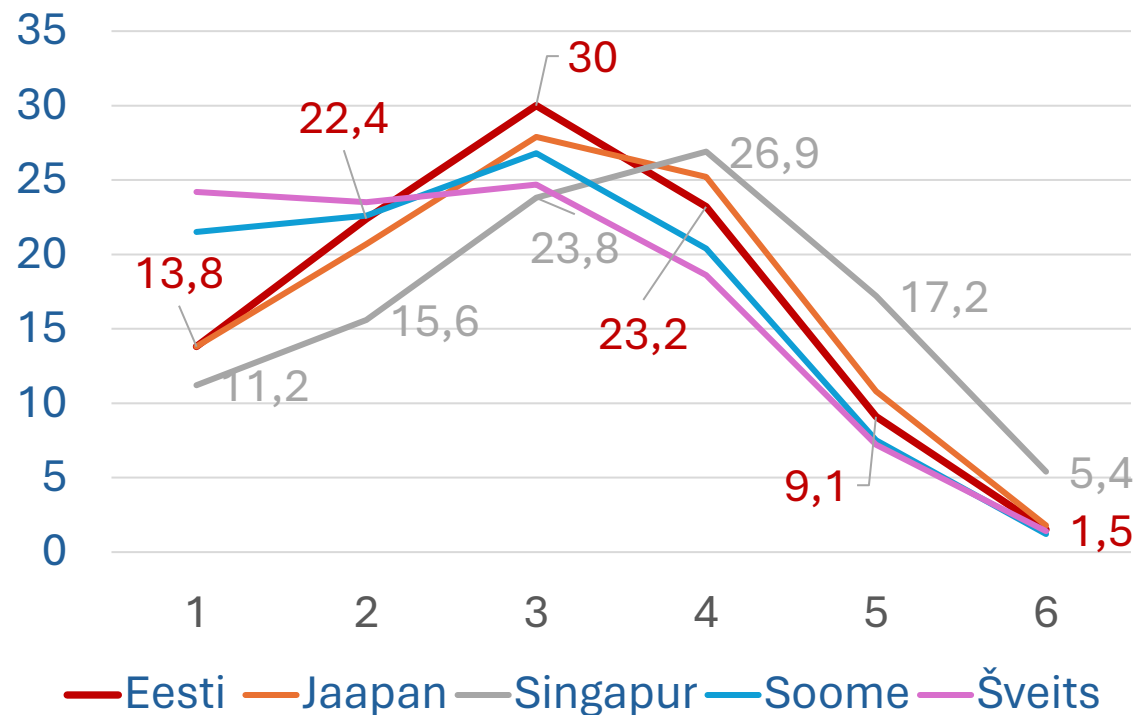
- Matemaatikas 85% (OECD keskmine 79,9%); **38% ei saavuta arenenud riikide taset**
- Lugemises 86,2% (OECD keskmine 73,7%); **36% ei saavuta arenenud riikide taset**
- Loodustead. 89,9% (OECD keskmine 75,5%); **32% ei saavuta arenenud riikide taset**

EÕS 2020: õppija ja õpetaja – seada latt nii kõrgele, et see oleks jõupingutust rakendades ületatav ...

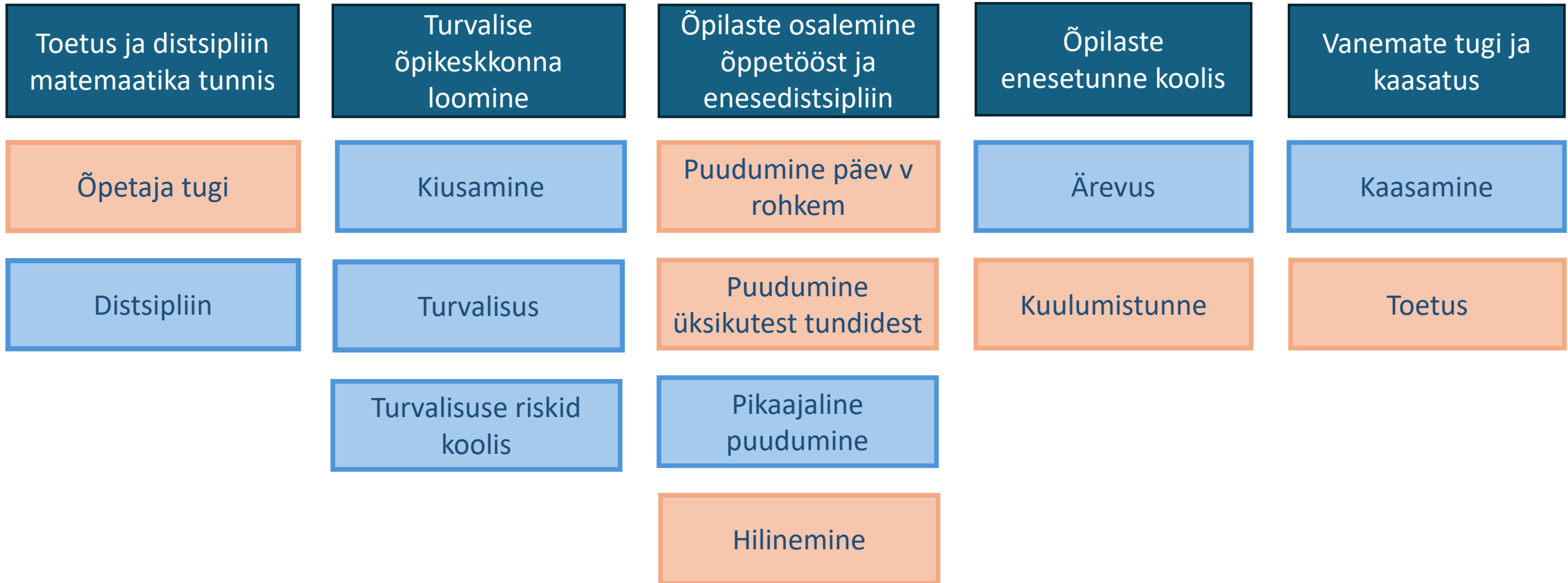
Õpilaste osakaalud matemaatikas saavutustasemeti

Õpilaste osakaalud lugemises saavutustasemeti

Koolikultuuri ja mikrokliimat peegeldavad tegurid PISA 2022 vaateväljas

Õpetaja toetus (1)

Väited:

- *Õpetaja tunneb huvi iga õpilase õppimise vastu.*
- *Õpetaja annab eraldi abi, kui õpilane seda vajab.*
- *Õpetaja abistab õpilasi nende õpingutes.*
- *Õpetaja jätkab õpetamist niikaua kuni õpilased saavad aru*

Toetuse järjestus, ülemise ja alumise kvartiili järgi; matemaatika keskmiste punktide võrdlus koolides

- Õpetaja tunneb huvi ... **26p**
- Õpetaja annab eraldi abi ... **27p**
- Õpetaja abistab õpilasi ... **25p**
- Õpetaja jätkab õpetamist ... **14 p**

Õpetajapoolne toetus on suurem maakoolides ja erakoolides

***

Võrreldes 2012. aastaga on vähenenud õpetaja eraldi abi, üldine õpilaste abistamine ja ka õpetaja õpetamise jätkamine niikaua kuni õpilased aru saavad

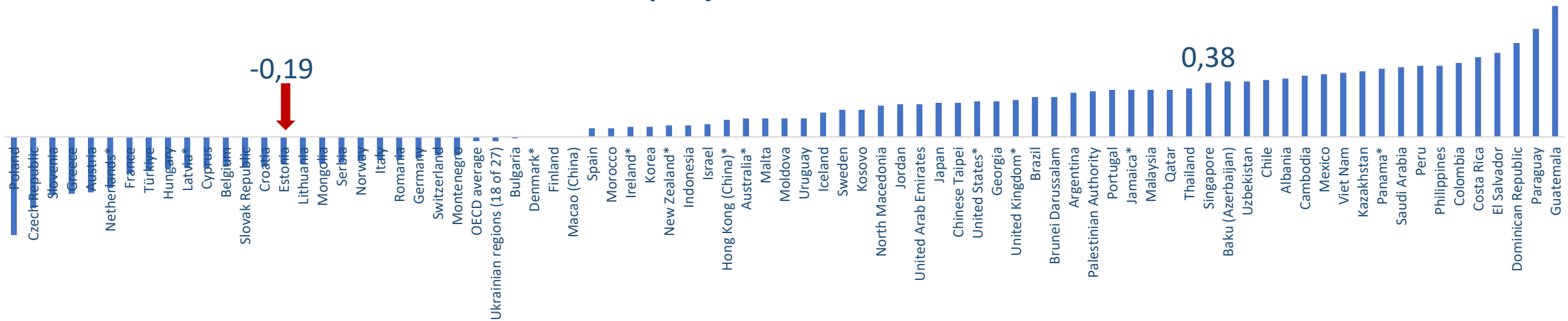
Õpetaja toetus (2)

Õpetaja toetuse indeks

- Indeksi väärtus -0,19; sarnane Leedu ja Mongooliaga; Singapuris 0,38
- 64. kohal osalenud riikide hulgas

Kui õpetaja toetus suureneks ühe ühiku võrra, suureneks Eesti õpilaste keskmine matemaatika tulemus:
Õpilase tasandil 7p
Kooli tasandil 7p

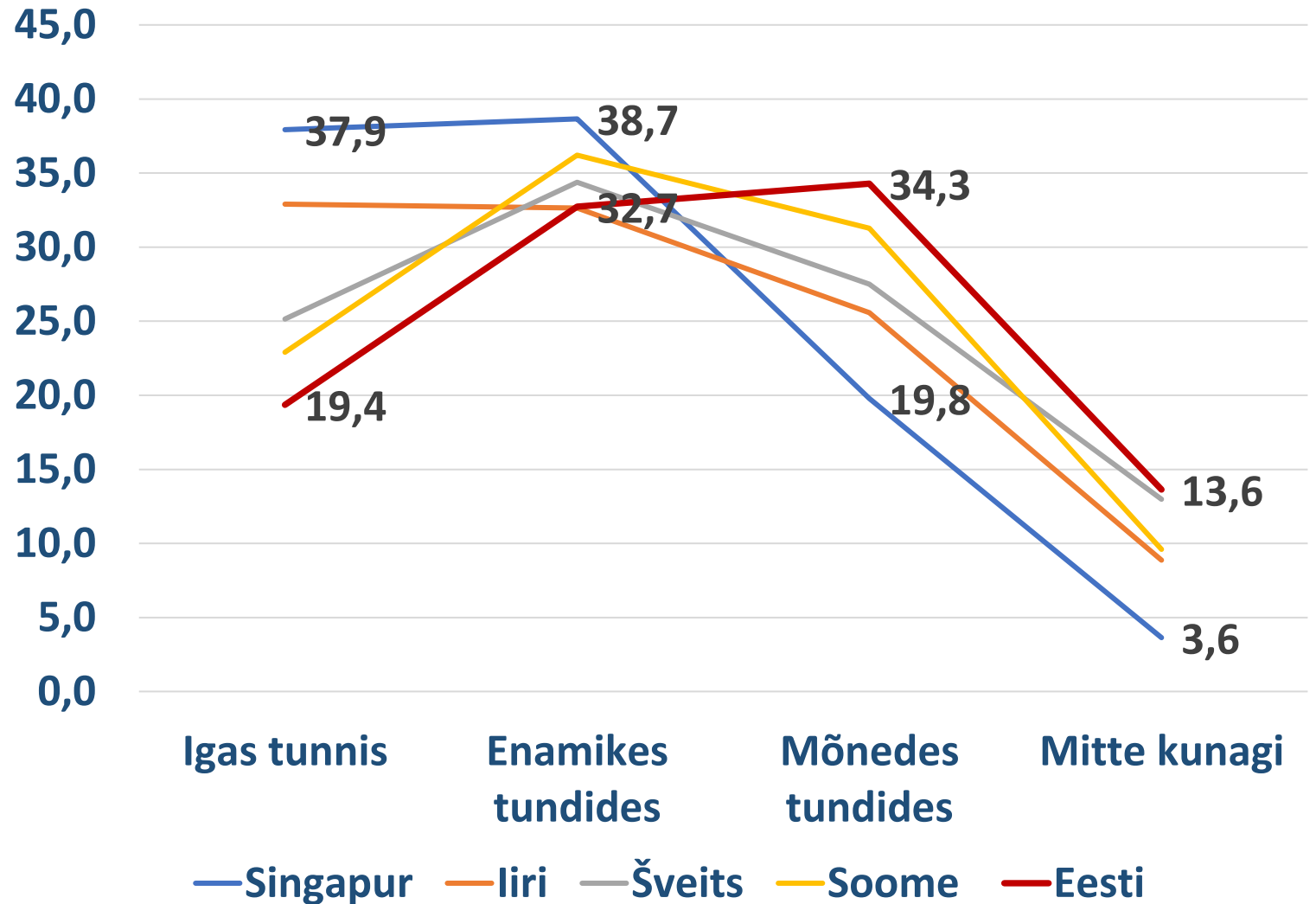
Õpetaja toetuse indeks

Iga lapse arenguvajaduste le tähelepanu osutamine

Õpetaja näitab tunnis huvi iga õpilase õppimise vastu

Puudumine/hilinemine ja õpilaste tulemused on otseselt seotud (1)

Kui õpilane puudus PISA uuringule eelnenud kahe nädala jooksul vähemalt

- üks või kaks korda koolist (**terve päev**), siis matemaatika punktide skoor oli madalam **-33p**
- kolm või neli päeva, siis ... **-54p**
- viis või rohkem, siis ... **-75p**

Kui õpilane puudus PISA uuringule eelnenud kahe nädala jooksul üksikutest tundidest vähemalt

- üks või kaks korda, siis matemaatika punktide skoor oli madalam **-27p**
- kolm või neli korda, siis ... **-48p**
- viis või rohkem, siis ... **-73p**

Kui õpilane hilines PISA uuringule eelnenud kahe nädala jooksul vähemalt

- üks või kaks korda koolist (terve päev), siis matemaatika punktide skoor oli madalam **-18p**
- kolm või neli päeva, siis ... **-30p**
- viis või rohkem, siis ... **-62p**

Eesti õpilaste matemaatika keskmine tulemus oleks **27 punkti võrra kõrgem kui hilinemist poleks esinenud** (kirjeldab matemaatika tulemuse variatiivsusest 2,5%)

Puudumine/hilinemine ja õpilaste tulemused on otseselt seotud (2)

Eesti õpilaste matemaatika keskmine tulemus oleks õpilase tasandil **22 p võrra kõrgem** kui puudumist poleks esinenud; kooli tasandil **52p võrra**

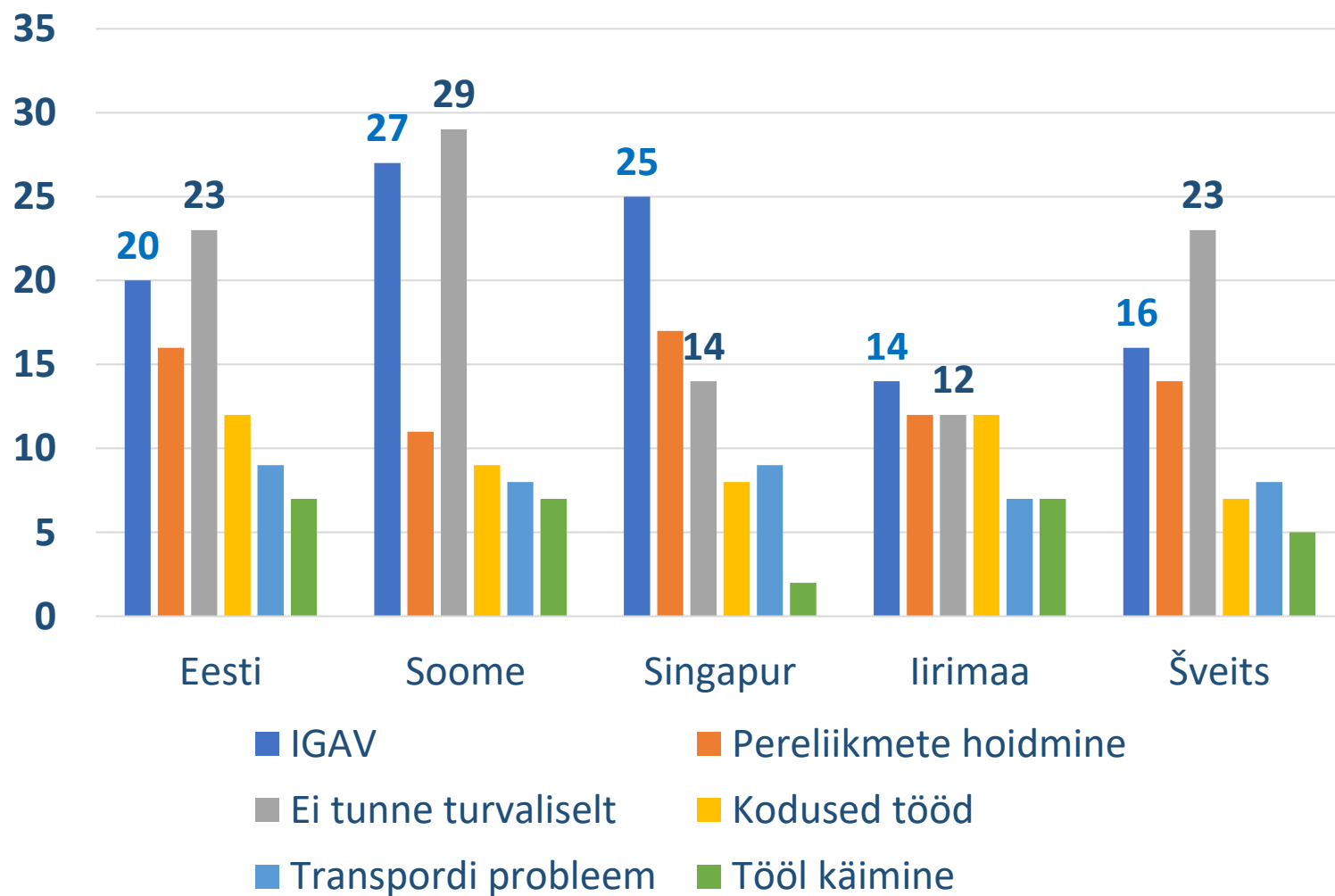
Koolide keskmine tulemus oli 536 p (puudumiste IV kvartiil), koolide keskmine tulemus oli 482 p (I kvartiil)
VAHE: 54p

Eesti õpilaste matemaatika keskmine tulemus oleks **27 p** võrra kõrgem kui hilinemist poleks esinenud (kirjeldab matemaatika tulemuse variatiivsusest **2,5%**)

Õppetundidest puudumine on eelkõige seotud turvalisuse puudumisega või tunni igavusega

* Õpilased, kes on puudunud rohkem kui 3 kuud järjest

Õppetundidest puudumise põhjused, väitega nõustunud õpilaste osakaal

Õpilaste ja õpetajate suhted koolis

Väited:

- *Minu kooli õpetajad suhtuvad minusse lugupidavalt.*
- *Kui ma tuleksin tundidesse ärritunult, oleksid mu õpetajad minu pärast mures.*
- *Kui ma tuleksin kolme aasta pärast oma koolile külla, oleksid mu õpetajad mind nähes elevil.*
- *Tunnen oma kooli õpetajate ees hirmu.*
- *Kui mu õpetajad küsivad, kuidas mul läheb, siis nad on tõesti minu vastusest huvitatud.*
- *Minu kooli õpetajad on minu vastu sõbralikud.*
- *Minu kooli õpetajad on huvitatud õpilaste heaolust.*
- *Minu kooli õpetajad on minu suhtes õelad.*

Vaid Tšehhi, Küprose, Poola, Montenegro ja Mongoolia koolides on veel kehvemad suhted õpetajate ja õpilaste vahel.

Tüdrukute ja poiste
keskmise
lugemistulemuse vahe
26,7p

- 2018. a PISA ja TALIS: headel suhetel õpetajatega on **suurem positiivne mõju just poistele.**
- Koolides, kus õpetajate hinnangul on neil õpilastega head suhted, on erinevused poiste ja tüdrukute lugemistulemustes väiksemad.

Õpilase kuuluvustunne

Hinnang väidetele:

- *Ma tunnen end koolis tõrjutuna.*
- *Ma leian koolis kergesti sõpru.*
- *Ma tunnen, et ma olen osa sellest koolist.*
- *Ma tunnen oma koolis end kohmaka ja kohatuna.*
- *Tundub, et teised õpilased peavad minust lugu.*
- *Ma tunnen end koolis üksikuna.*

Kuuluvustunde indeks:

Eestis -0,14

OECD riikides keskm. -0,02

Soomes 0,10

Rootsis 0,9

Leedus 0,02

Lätis -0,25

Kuuluvustunde indeks muutus nõrgemaks just kehvema taustaga koolides. (OECD)

NB! Tugev seos matemaatikatulemusega

Distsipliin – Tunnirahu õppimiseks ja õpetamiseks

Väited:

- Õpilased ei kuula, mida õpetaja räägib.
- **Klassis on müra ja korralagedus.**
- Õpetaja peab kaua ootama, kuni õpilased maha rahunevad.
- Õpilased ei suuda hästi töötada.
- Õpilased ei hakka pärast tunni algust tükk aega tööle.
- Õpilaste tähelepanu on hajutatud digivahendite kasutamise tõttu (nt nutitelefoniid, veebisaidid, rakendused).
- Õpilaste tähelepanu on hajutatud teiste õpilaste tõttu, kes digivahendeid kasutavad (nt nutitelefoniid, veebisaidid, rakendused).

- OECD keskmisest kõrgem
- Tunnirahu on suurem parema taustaga koolides ja erakoolides
- **PISA 2012 vs PISA 2022: Klassis on müra ja korralagedus suurenenud**

Vanemate toetus

NB!

* Eristuvad parema ja kehvema sots. taustaga koolid

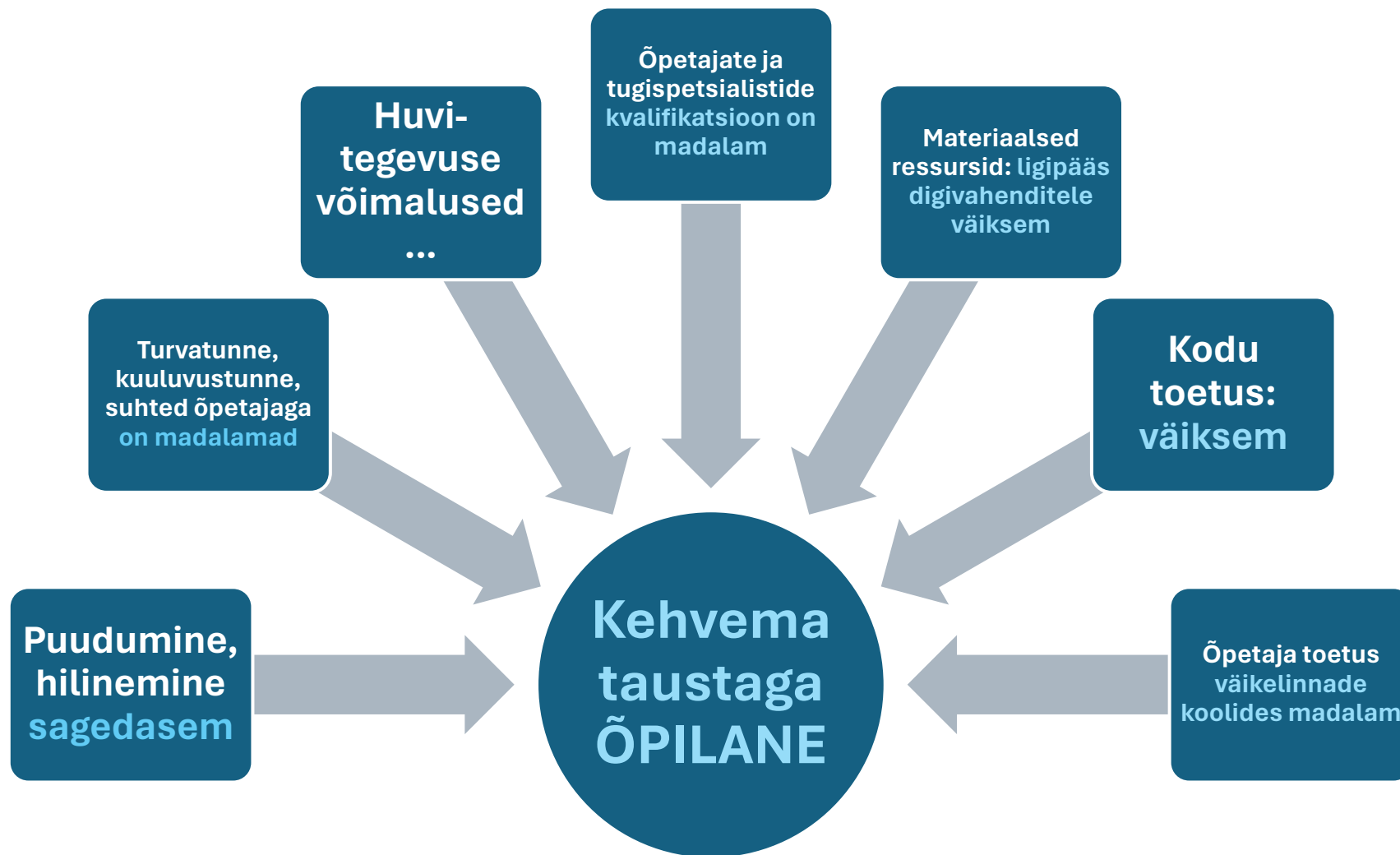
* Ei eristu linna- ja maakoolid ega era- ja munitsipaalkoolid

Kui sageli Sinu vanemad või keegi Sinu pereliikmetest teeb Sinuga järgmist?

- Söövad Sinuga koos õhtust (**42p** erinevus I ja IV kvartiili vahel kooli tasandil).
- Tunnevad huvi selle vastu, mida Sa koolis õpid (**37p**).
- Küsivad Sinu käest, mida Sa täna koolis tegid (**36p**).
- Veedavad aega Sinuga lihtsalt juttu ajades (**34p**).
- Arutavad Sinuga, kui hästi Sul koolis läheb (**30 p**).
- Räägivad Sinuga gümnaasiumi lõpetamise olulisusest (**22p**).
- Räägivad Sinuga mistahes probleemidest, mis Sul koolis võivad olla (**21p**).
- Julgustavad Sind häid hindeid saama (**19p**).
- Küsivad Sinu käest, kui hästi Sa koolis teiste õpilastega läbi saad (**18p**).
- Räägivad Sinuga Sinu tulevasest haridusest (**7p**).

**Õpilase
sotsiaal-
majandusliku
tausta
mõju on
peaaegu
kahe-
kordistunud**

Prevaleerub
meelelahutuse
eesmärgil
kasutamine

57,9 t
digiseadete
kasutust
nädalas

* 63% ajast
kulub
meelelahutusele

* Rohkem kui 3t
sellest
ainetundides

1,6 t
õppetöök
päevas

* riikide
keskmisest
madalam

Põhikooli/gümnaasiumi riiklik õppekava

Digipädevus

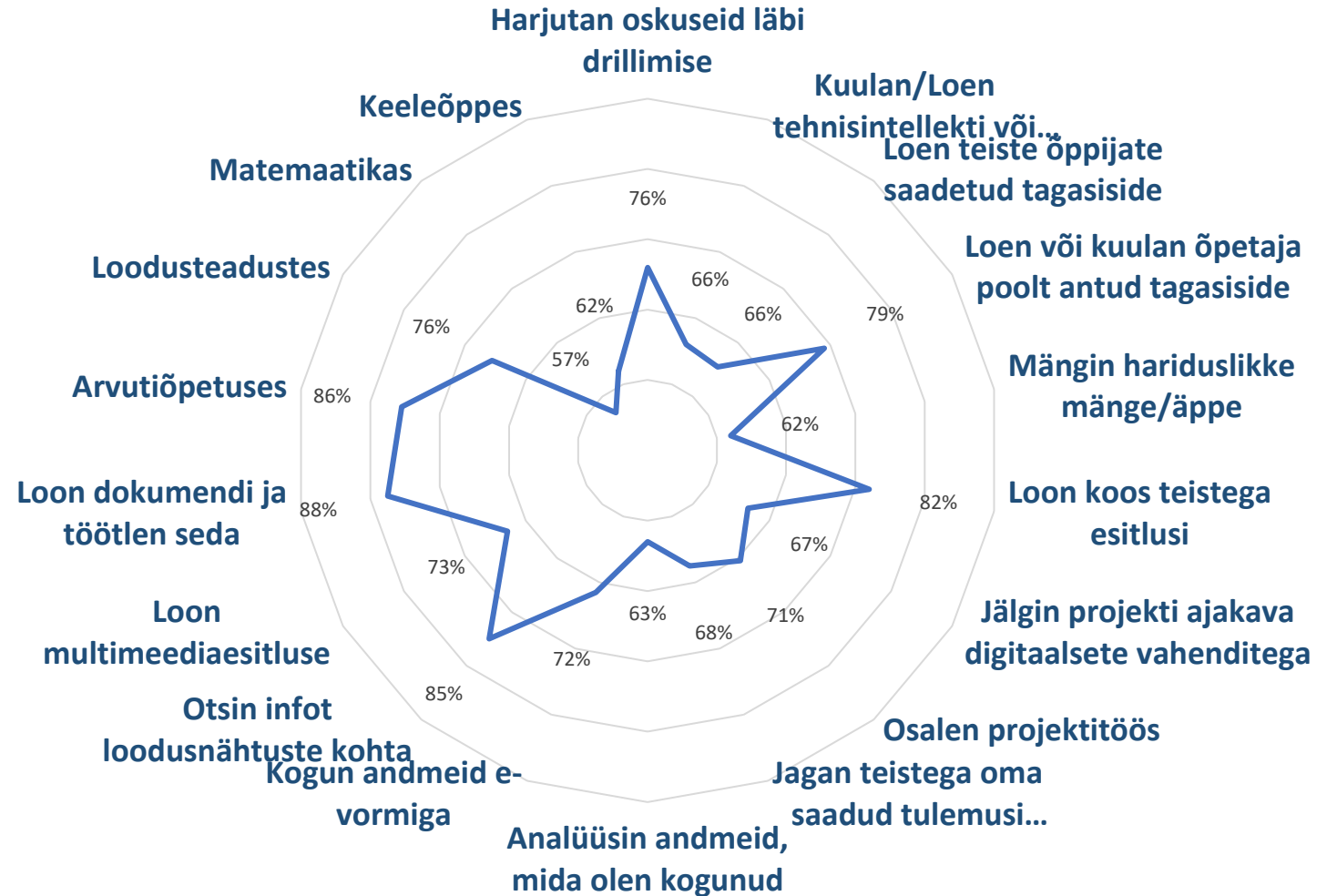
- suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutavas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;
- leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärset;
- **osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;**
- **kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades;**
- olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
- järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Kus ja kuidas kasutatakse digitehnoloogiaid koolis?

Digivahendid ja- tehnoloogiad

* õpetamise ja õppimise
efektiivsuse
suurendamiseks ja
atraktiivsuse tõstmiseks

* eluks, sh tööeluks
vajalike oskuste
omandamiseks

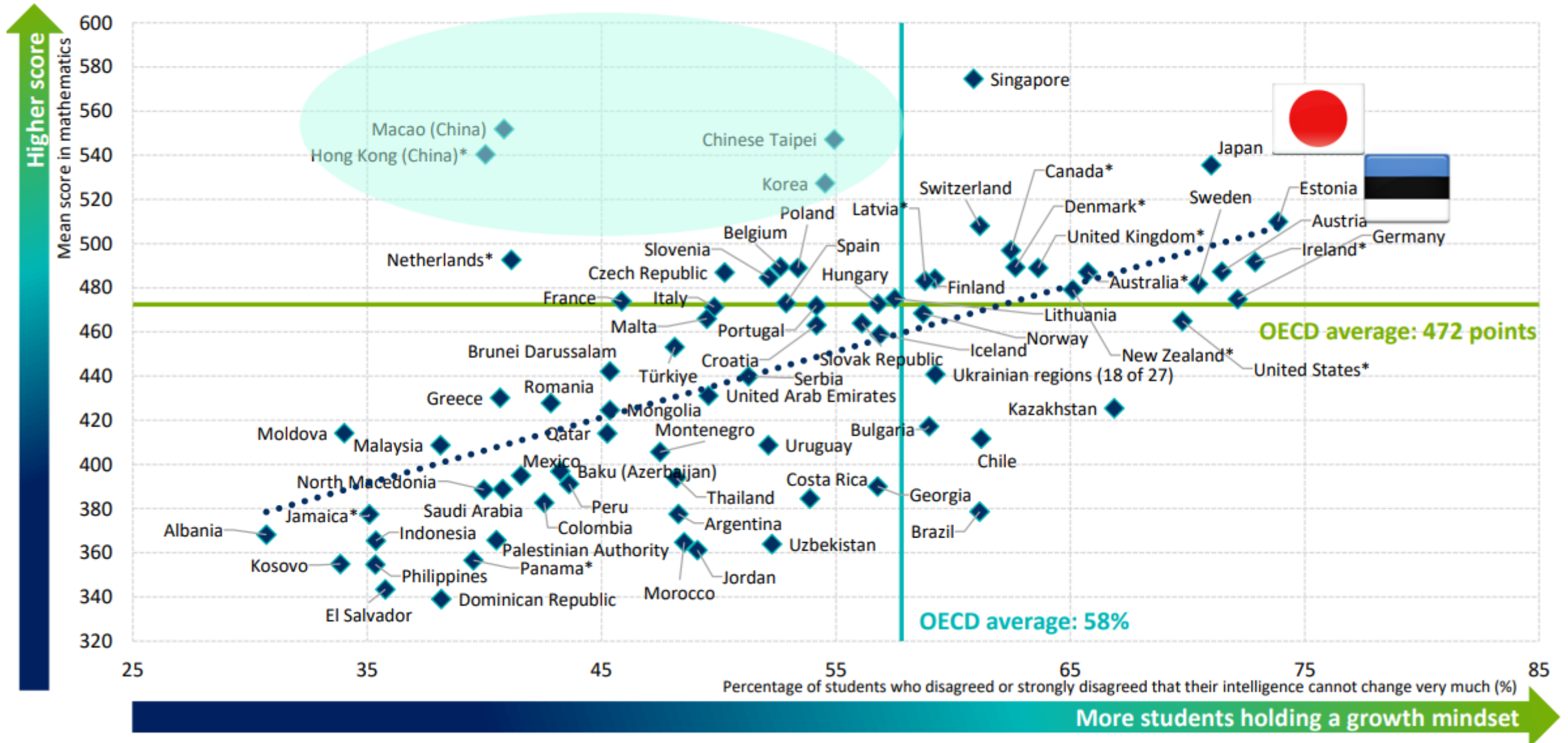

Täna tähelepanu eest!

Growth mindset : A driver for better learning?

Table I.B1.2.1 &
Table I.B1.2.16

Mathematics anxiety and mean score in mathematics in PISA 2022

Figure I.2.1

